

arnes

Motiv Ljubljane v slovenski (mladinski) književnosti

Monika Kropej Telban, ZRC SAZU ISN
Milena Mileva Blažič, PeF UL
Mreža znanja 2021, od 23. do 30. novembra

Uvod

J. W. Goethe, *Zahodno-vzhodni divan*, 1819

Za boljše razumevanje

Kdor želi razumeti pesnjenje,
mora iti v deželo pesnjenja;
kdor želi razumeti pesnika,
mora iti v deželo pesnika.

(prevod Kasilda Bedenk, 2019)

B. A. Novak, *Oblike sveta*, 1991

Spomenik je
spomin,
ki se je tako dolgo
hladil,
dokler ni okamenel.

Kriteriji izbire - slovénika in

UN

1. **Avtorji** (pesniki, pisatelji, dramatik), ki so z življenjem in delom povezani z Ljubljano (staro Ljubljano).
2. **Besedila** /ilustracije, ki se močvno-tematsko (ne)posredno povezujejo z Ljubljano, v naslovu (npr. Stara Ljubljana) in/ali vsebini (Hotel Elefant, Mesto Rič-Rač, Zmaj Direndaj idr.) ali medbesedilno («Rozamunda grede v klošter,/čast ljubljanskih nun postane.«). Npr. **Huiquin WANG, Hallerstein**
3. **Svetovni avtorji in/ali besedila**, ki so motivno-tematsko povezana z Ljubljano in besedilom (npr.
 1. **J. Grimm** v NUK-u
 2. **H. C. Andersena** o obisku Ljubljane, 1846 in 1854,
 3. **J. Joyce** (Maček in vrag)

Literarna analiza in literarna geografija

1. Literarni liki
2. Dogajalni prostor in čas
3. Razumevanje zaporedja/zgodbe (tekst v kontekstu)
4. Tema
5. Oblika (pesem, pravljica ...) in perspektiva (novi pogled na znano in znani pogled na novo)

Predšolsko obdobje

1. *Kurikul za vrtce*, 1999
2. *Priročnik h Kurikulu za vrtce*, 2001
3. Pravljice
4. Slikanice (ilustrirane knjige, slikopis, slikanica, strip ...)

1. Temeljni cilji
 1. razumevanje jezika oz. literature kot temelja lastne identitete ter
 2. zavedanje obstoja drugih jezikov in kultur.
 3. branje in/ali poslušanje literarnih besedil (cilj literarne geografije)
 4. doživljanje in spoznavanje temeljnih literarnih del v slikaniški knjižni obliki.

Prvo vzgojno-izobraževalno obdobje

- Temeljni cilji predmeta Slovenščina veljajo po celotni vertikali v osnovni šoli,
 - branje za oblikovanje osebne in narodne identitete, širjenje obzorja, spoznavanje svoje kulture in drugih kultur v mednarodnem prostoru.

Drugo vzgojno-izobraževalno obdobje

- Cilji književnega pouka v 2. VIO so razvijanje **receptijskih zmožnosti** na podlagi elementov **literarne analize**
 1. književne osebe
 2. dogajalni prostor in čas
 3. književno dogajanje
 4. avtor in pripovedovalec
 5. poznavanje zvrsti (pesem, pravljica, pripoved [fantastična in realistična], dramsko besedilo)
 6. uporaba literarnovednih izrazov iz UN

Tretje vzgojno-izobraževalno obdobje

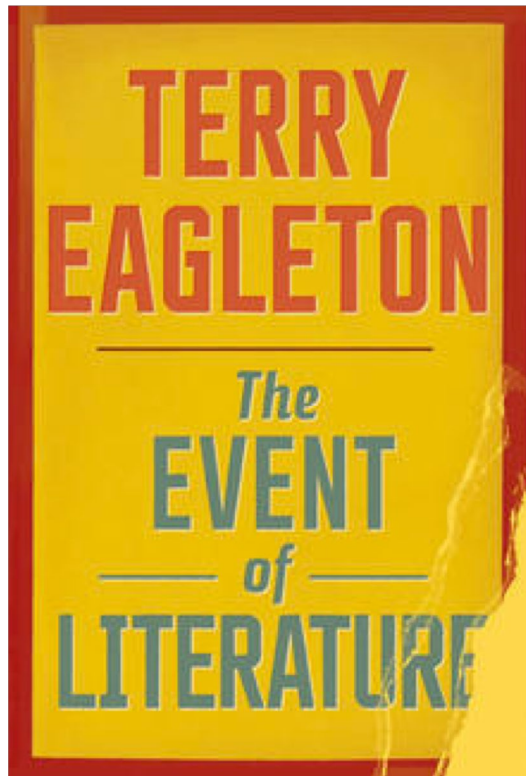
- Učenci razvijajo **receptijske** zmožnosti
 - obravnavanje književnih besedil
 - bistvenih prvin književnih besedil (osebe, čas in prostor, motivi, teme/sporočilo, avtor, pripovedovalec, perspektiva; vrste [poezija, proza, drama3ka in medijske predelave] ...)
 - izražajo svoje doživljanje, razumevanje elementov literarne analize in poznavanje literarnovednih izrazov
 - Literarnozgodovinska perspekti va

Literarne stalnice – PV, OŠ

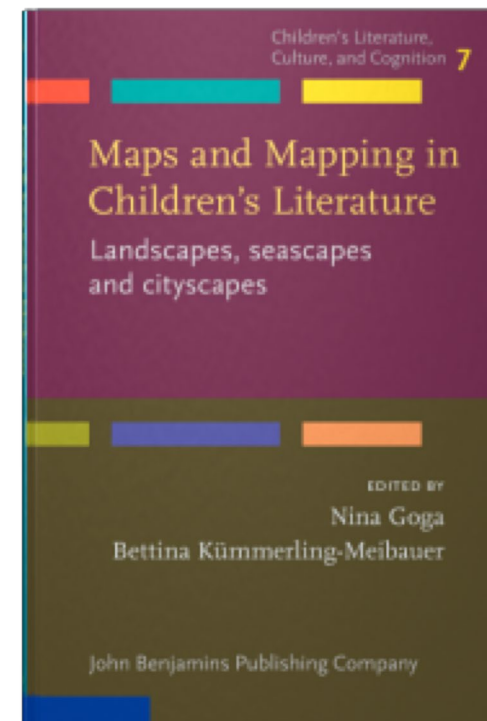
1. France Prešeren
2. *Martin Krpan*
3. *Povodni mož*
4. pravljice
5. slikanice

1. Nikolajeva, Maria, Gostinčar Cerar, Marjeta (2003). Verbalno in vizualno. [Otrok in knjiga](#), letnik 30, številka 58, str. 5-26. URN:NBN:SI:DOC-X97UMMN3 from [hVp://www.dlib.si](http://www.dlib.si)

**Terry Eagleton, *The Event of Literature*,
2012**

**Bettina Kümmerling Meibauer, *Maps and Mapping in Children's Literature*,
2017**

Leo Koporc, 1955

Marlenka Stupica, 1962

Martin Krpan, 2017

<http://strup.si/project/martin-krpan/>

Scenarij: Janez Burger; režiser: Nejc

Pripovedna

Ljubljana

1. KRIZANKA – FRANČOSKI TRG
 - Francozi in vedro srebrnih kovancev (zgodovinska povedka)
2. EMONSKA CESTA, KRAKOVO, RIMSKI ZID
 - *Krakovska kapelica*
 - *Krakovo*
 - *Rimski zid*
 - Poročilo o opustošeni Emoni (anQčno zgodovinopisje)
3. LJUBLJANICA
 - *Argonav5*
 - ArgonavQ ustanovijo Ljubljano (antični mit)
4. ČEVLJARSKI MOST, STARI TRG
 - Povodni mož (bajeslovna povedka)
5. MESTNA HIŠA – ROTOVŽ
 - Red in mir v Ljubljani (zgodovinopisje)
6. ROBBOV VODNJAK
 - Drava, Sava in Soča (eQološka povedka)
7. VODNIKOV HRAM, LUTKOVNO GLEDALIŠČE
 - Pavluša (šaljiva pravljica)
8. LJUBLJANSKI GRAD
 - Plavec se reši iz grajske ječe (urbana povedka)
9. TRŽNICA
 - Trnovska solata (memorat)
10. PREŠNOV SPOMENIK, TROMOSTOVJE
 - Krst pri Savici (epska pesnitev)
11. MAKALONCA – LEGENDARNO ZBIRALIŠČE NA HRIBARJEVEM NABREŽJU
 - Makalonca (pravljica)
12. ZVEZDA – KONGRESNI TRG
 - *Emonec*
 - *Kapucinski trg*
 - En kapcinar kapco zgubu (otročka igra)

LITERARNA LJUBLJANA

Literarna Ljubljana, Pripovedna Ljubljana
8 views

All changes saved in Drive

Add layer Share Preview

Literarna Ljubljana

Individual styles

- Prešernov trg, Tromostovje, ...
- Levstikov trg, Šentjakovski ...
- Ribji trg, Ribja ulica
- Mestni trg, Šuštarški most, P...
- Novi trg, Čevljarska, Jurčičev...
- Kongresni trg, Makalonca, W...
- Zmajski most
- Krekov trg, LGL, Ljubljanski g...
- Vodnikov trg, Tržnica
- Ciril-Metodov trg

Directions from Prešernov trg, Lju...

Walking

- A Prešernov trg, Ljubljana
- B Ribji trg, Ljubljana
- C Mestni trg, Ljubljana
- D Levstikov trg, Ljubljana
- E Novi trg, Ljubljana
- F Kongresni trg 7, Ljubljana
- G Zmajski most, Ljubljana
- H Krekov trg, Ljubljana
- I Vodnikov trg, Ljubljana
- J Ciril-Metodov trg, Ljubljana

Directions from Stritarjeva ulica 1, ...

Untitled layer

Pripovedna Ljubljana

Individual styles

- Čevljarski most, Stari trg
- Emonska cesta, Rimski zid
- Ljubljanski grad
- Ljubljana
- Lutkovno gledališče Ljubljana
- Makalonca, Hribarjevo nabre...
- MESTNA HIŠA - Rotovž
- Prešernov spomenik
- Robbov vodnjak
- Vodnikov Hram, Tržnica

Tomorrow, 00:00
Mary Gates Hall (MGH)

Tomorrow, 00:00
Mary Gates Hall (MGH)

Preview: Prospective Student I
Tomorrow, 00:00
Art Building (ART)

Preview: Prospective Student I
Tomorrow, 00:00
Art Building (ART)

https://www.google.com/maps/d/edit?mid=1NJ-wnIjg3NLeCG_vMPLIDGgIKnCYp9Wa&usp=sharing

